

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 7 травня 2024 р. № 513

ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України
від 14 серпня 2019 р. № 827 і від 25 червня 2020 р. № 614

1. У постанові Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827:

1) у назві та пункті 1 постанови слова “здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “організації та проведення моніторингу атмосферного повітря”;

2) у Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженому зазначеною постановою:

у назві Порядку слова “здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “організації та проведення моніторингу атмосферного повітря”;

у пункті 1 слова “здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “проведення моніторингу атмосферного повітря”, а слова “здійснення такого моніторингу” — словами “проведення такого моніторингу”;

у пункті 2:

доповнити пункт підпунктом 2¹ такого змісту:

“2¹) викиди з природних джерел — викиди забруднюючих речовин, які не спричинені прямо чи опосередковано антропогенною діяльністю, зокрема внаслідок таких природних явищ, як виверження вулканів, сейсмічна активність, геотермальна активність, пожежі природного походження, сильні вітри, розпилення морської води, повторне суспендування чи перенесення природних часток з пустель та напівпустель”;

підпункт 3 після слів “в цілому” доповнити словами “, який повинен бути досягнутий в межах визначеного законодавством строку і не повинен бути перевищений після його досягнення”;

доповнити пункт підпунктами 4¹, 4² і 5¹ такого змісту:

“4¹) загальний об’єм ртуті в газоподібному стані — пари елементарної ртуті (Hg⁰) та хімічно активної ртуті в газоподібному стані, тобто різновидів ртуті, розчинної у воді, з досить високим тиском пари, щоб мати здатність існувати в газоподібному стані;

4²) загальний осад — загальна маса забруднюючих речовин, яка осідає з атмосферного повітря на поверхні на певній території протягом певного часу;”;

“5¹) індекс якості повітря в Україні — показник, що використовується в рамках проведення моніторингу атмосферного повітря для відображення інформації про комплексний вплив рівнів основних забруднюючих речовин на здоров’я населення в адаптованому для користувача форматі;”;

підпункт 7 виключити;

доповнити пункт підпунктом 10¹ такого змісту:

“10¹) леткі органічні сполуки — органічні сполуки походженням з антропогенних і природних джерел, крім метану, які визначені у списку Б пункту 1 додатка 2 та/або можуть утворювати похідні сполуки шляхом фотохімічної реакції з оксидом азоту під впливом сонячного світла;”;

доповнити пункт підпунктом 11¹ такого змісту:

“11¹) оксиди азоту (NO_x) — сума об’ємного співвідношення концентрацій оксиду азоту та діоксиду азоту (кількість на 1 млрд. часток за об’ємом), виражена в одиницях масової концентрації діоксиду азоту (мкг/куб. метрів);”;

підпункт 12 викласти в такій редакції:

“12) орган управління якістю атмосферного повітря — облдержадміністрація, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, що здійснює виконавчу владу на території відповідної зони, а також Київська та Севастопольська міськдержадміністрація, виконавчий орган міської ради, що здійснює функції і повноваження органу місцевого самоврядування на території відповідної агломерації;”;

доповнити пункт підпунктом 13¹ такого змісту:

“13¹) поліциклічні ароматичні вуглеводні — органічні сполуки, що складаються щонайменше з двох конденсованих ароматичних кілець, що повністю складаються з карбону та гідрогену;”;

доповнити пункт підпунктами 16¹ і 16² такого змісту:

“16¹) тверді частки (ТЧ_{2,5}) — частки, які проходять через розмірно-селективний пробовідбірник, як визначено у референс-методі для відбору проб і вимірювання таких часток, з ефективністю затримання, що становить 50 відсотків при аеродинамічному діаметрі 2,5 мікрметра;

16²) тверді частки (ТЧ₁₀) — частки, які проходять через розмірно-селективний пробовідбірник, як визначено у референс-методі для відбору проб і вимірювання таких часток, з ефективністю затримання, що становить 50 відсотків при аеродинамічному діаметрі 10 мікрметрів;”;

останній абзац після слів “наведеному в” доповнити словами “Кодексі цивільного захисту України,”, а після слів “Про метрологію та

метрологічну діяльність” — словами “, “Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів”;

абзац перший пункту 3 викласти в такій редакції:

“3. Моніторинг атмосферного повітря проводиться з метою забезпечення збирання, оброблення, зберігання, поширення та аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування змін і ступеня небезпечності рівня забруднення атмосферного повітря, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров’я та життєдіяльність населення.”;

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4. Моніторинг атмосферного повітря є підсистемою державної системи моніторингу довкілля.”;

пункт 5 викласти в такій редакції:

“5. Об’єктами моніторингу атмосферного повітря є:

атмосферне повітря;

атмосферні опади;

загальний осад.”;

у пункті 6:

в абзаці першому слово “, ДАЗВ” виключити, а слова “міська держадміністрація” замінити словами “та Севастопольська міські держадміністрації”;

абзац восьмий після слова і цифри “додатка 2” доповнити словами і цифрами “, а також списку Б пункту 1 додатка 2 у випадку, визначеному в пункті 7 цього Порядку,”;

доповнити пункт після абзацу дев’ятого новим абзацом такого змісту:

“проводить моніторинг транскордонного перенесення забруднюючих речовин відповідно до Конвенції про транскордонне перенесення забруднення”.

У зв’язку з цим абзаци десятий — п’ятнадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим — шістнадцятим;

абзаци одинадцятий і дванадцятий виключити;

абзац чотирнадцятий після слова і цифри “додатка 2” доповнити словами і цифрами “, а також списку Б пункту 1 додатка 2 у випадку, визначеному в пункті 7 цього Порядку,”;

в абзаці п'ятнадцятому слова “міська держадміністрація” замінити словами “та Севастопольська міські держадміністрації”;

абзац шістнадцятий після слова і цифри “додатка 2” доповнити словами і цифрами “, а також списку Б пункту 1 додатка 2 у випадку, визначеному в пункті 7 цього Порядку,”;

доповнити пункт абзацами такого змісту:

“Суб’єкти моніторингу атмосферного повітря можуть залучати підприємства, установи та організації, що належать до їх сфери управління, до встановлення пунктів спостережень та проведення спостережень у рамках державної системи моніторингу атмосферного повітря.

Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, виконавчі органи міських рад можуть залучати до встановлення пунктів спостережень та проведення спостережень у рамках державної системи моніторингу атмосферного повітря підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління відповідних обласних та міських рад, що здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування на території відповідних зон та агломерацій.”;

в абзаці другому пункту 7 слова “реєстру викидів та перенесення забруднювальних речовин відповідно до Протоколу про реєстри викидів і перенесення забруднювачів” замінити словами “Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів”;

у пункті 8:

перше речення абзацу першого після слів “з виконанням вимог” доповнити словом і цифрами “пунктів 7, 8, 10”;

в абзаці третьому слова і цифри “Фіксовані вимірювання здійснюються із застосуванням методів, що визначені у пункті 4 додатка 3, та дотриманням цілей якості даних для фіксованих вимірювань, визначених у додатку 3” замінити словами і цифрами “Фіксовані вимірювання проводяться із застосуванням референс-методів, що визначені у пункті 4 додатка 3, на пунктах спостережень, вимоги до розміщення та мінімальної кількості яких визначені в Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях, затвердженому наказом МВС від 21 квітня 2021 р. № 300 (далі — Порядок розміщення пунктів спостережень), та дотриманням цілей якості даних для фіксованих вимірювань, визначених у додатку 3”;

в абзаці четвертому слова “комбінування фіксованих вимірювань та методу моделювання або” замінити словами “комбінування фіксованих вимірювань на пунктах спостережень, вимоги до розміщення та

мінімальної кількості яких визначені в Порядку розміщення пунктів спостережень, та методу моделювання та/або”;

абзац п'ятий після слова і цифри “додатка 2.” доповнити словами “Суб’єкти моніторингу атмосферного повітря проводять оцінювання рівнів забруднюючих речовин методом моделювання або об’єктивного оцінювання з використанням даних фіксованих, індикативних пунктів спостережень на відповідній території, інформації з Національного реєстру викидів та перенесення забруднювачів, даних передбаченої законодавством звітності (включаючи державну статистичну звітність), даних та інформації щодо об’єктів, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення стану атмосферного повітря, а також іншої інформації, використання якої передбачено відповідною математичною моделлю або методом об’єктивного оцінювання.”;

доповнити пункт після абзацу п'ятого новим абзацом такого змісту:

“Кількість пунктів спостережень та/або частота відбору проб може бути збільшена у разі прийняття Міндовкіллям рішення про перехід державної системи моніторингу довкілля у режим підвищеної готовності або режим реагування на надзвичайні екологічні ситуації відповідно до Порядку функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем.”.

У зв’язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим;

абзац сьомий виключити;

у пункті 11:

в абзаці першому слова “порядку, що встановлюється МВС за погодженням з Міндовкіллям” замінити словами “Порядку розміщення пунктів спостережень”;

доповнити пункт після абзацу першого новими абзацами такого змісту:

“Оцінювання якості атмосферного повітря за рівнями діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту (NO_x), бензолу, оксиду вуглецю, озону, свинцю та твердих часток ($\text{TЧ}_{2,5}$ і TЧ_{10}) для фіксованих та індикативних вимірювань для цілей охорони здоров’я населення не проводиться:

на місцевості, до якої населення не має доступу;

у виробничих приміщеннях або на територіях промислових підприємств;

на проїзній частині і центральних розділювальних смугах автомобільних доріг, крім автомобільних доріг, на яких пішоходи мають доступ до розділювальної смуги.

У зонах та агломераціях, у яких інформація від фіксованих пунктів спостереження за рівнями діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту

(NO_x), бензолу, оксиду вуглецю, свинцю, твердих часток (ТЧ_{2,5} і ТЧ₁₀) доповнена інформацією, отриманою з використанням додаткових методів вимірювання (моделювання або індикативних вимірювань), кількість пунктів спостереження, визначена в Порядку розміщення пунктів спостережень, може бути зменшена на 50 відсотків за умови дотримання таких вимог:

додаткові методи вимірювання (моделювання або індикативні вимірювання) забезпечують отримання інформації, необхідної для оцінювання якості атмосферного повітря щодо граничних величин та порогів небезпеки відповідно до пунктів 3, 4 додатка 2, а також для оприлюднення інформації, визначеної у пункті 14 цього Порядку;

кількість пунктів спостережень, які потрібно встановити, і просторове охоплення додаткових методів вимірювання (моделювання або індикативних вимірювань) є достатніми для встановлення рівня забруднюючої речовини згідно з цілями щодо якості даних, визначених у додатку 3.

У зонах та агломераціях, у яких інформація від фіксованих пунктів спостереження за рівнями озону доповнена інформацією, отриманою з використанням додаткових методів вимірювання (моделювання або індикативних вимірювань), кількість пунктів спостережень, визначена в Порядку розміщення пунктів спостережень, може бути зменшена до однієї третини за умови дотримання таких вимог:

додаткові методи вимірювання (моделювання або індикативні вимірювання) забезпечують отримання інформації, необхідної для оцінювання якості атмосферного повітря щодо цільових показників, довгострокової цілі, інформаційного порогу та порогу небезпеки відповідно до пункту 4 додатка 2;

кількість пунктів спостережень і просторове охоплення додаткових методів вимірювання (моделювання або індикативних вимірювань) є достатніми для визначення рівнів озону згідно з цілями щодо якості даних, визначених у додатку 3;

кількість пунктів спостережень в кожній зоні чи агломерації встановлюється з розрахунку як мінімум один пункт на 2 млн. жителів або на 50 тис. кв. кілометрів залежно від того, в якому з цих двох випадків буде більша кількість пунктів спостережень, але не менше ніж один пункт спостереження на кожен зону чи агломерацію.

Вимірювання діоксиду азоту повинні здійснюватися як мінімум 50 відсотками пунктів спостережень, на яких проводяться спостереження за рівнями озону, мінімальна кількість яких визначена в Порядку розміщення пунктів спостережень.”.

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом чотирнадцятим;

абзац чотирнадцятий виключити;

абзац перший пункту 13 після слів “органів управління якістю атмосферного повітря” доповнити словами “, регіональних центрів моніторингу довкілля у разі їх утворення”;

пункт 14 викласти в такій редакції:

“14. Суб’єкти моніторингу атмосферного повітря оприлюднюють через автоматизовану інформаційну систему у сфері охорони атмосферного повітря, для якої забезпечується технологічна сумісність та здійснюється інформаційна взаємодія із загальнодержавною екологічною автоматизованою інформаційно-аналітичною системою забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та з її мережею:

інформацію про концентрацію в атмосферному повітрі діоксиду сірки, діоксиду азоту, твердих часток (ТЧ_{2,5} і ТЧ₁₀), озону і оксиду вуглецю — щогодини, а у разі обґрунтованої технічної неможливості — щодня;

аналітичні дані щодо стану та оцінки якості атмосферного повітря, прогнозу стану атмосферного повітря і його змін — щодня;

у разі перевищення інформаційного або будь-якого з порогів небезпеки, визначених у пункті 4 додатка 2, інформацію про місцевість, в якій зафіксовано перевищення, час початку і тривалість перевищення, найвищу концентрацію за одну годину, найвищу середню концентрацію озону за вісім годин — в найкоротший строк з моменту отримання такої інформації;

узагальнену інформацію про зафіксовані перевищення граничних величин, цільових показників, довгострокової цілі, інформаційного порогу, критичних рівнів, причини та вплив перевищення рівнів забруднюючих речовин на життя та здоров’я населення — щороку;

у разі виявлення концентрацій ртуті в атмосферному повітрі відповідну інформацію — в найкоротший строк з моменту виявлення;

інформацію про рівні в атмосферному повітрі свинцю і бензолу — щомісяця;

інформацію про рівні в атмосферному повітрі арсену, кадмію, нікелю, бенз(а)пірену, а також загального осаду арсену, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів, визначених у підпункті 12 списку А пункту 1 додатка 2, — щороку;

інформацію про перевищення граничних величин забруднюючих речовин, що виникли внаслідок впливу викидів з природних джерел, — щороку.

Органи управління якістю атмосферного повітря оприлюднюють щороку інформацію про перевищення граничних величин для твердих

часток (ТЧ₁₀), пов'язані з повторним суспендуванням часток внаслідок посипання доріг піском чи сіллю в зимовий період, а також про перевищення граничних величин забруднюючих речовин, що виникли внаслідок впливу викидів з природних джерел. Міндовкілля затверджує методичні рекомендації щодо проведення аналізу інформації та інформування населення про перевищення граничних величин забруднюючих речовин, пов'язані з повторним суспендуванням часток внаслідок посипання доріг піском чи сіллю в зимовий період, а також внаслідок впливу викидів з природних джерел.

МОЗ оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті щорічний звіт про стан здоров'я населення та епідемічну ситуацію, що включає, зокрема, інформацію про вплив рівнів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на життя та здоров'я населення, зокрема вплив на здоров'я населення перевищення граничних величин, цільових показників, інформаційного порогу, порогів небезпеки і відповідних рекомендацій для населення.

Для забезпечення оперативного інформування населення про якість атмосферного повітря та його передбачуваний вплив на здоров'я та життєдіяльність населення Міндовкілля затверджує порядок інформування населення про якість повітря за основними показниками з використанням індексу якості повітря в Україні.

Порядок створення та адміністрування автоматизованих інформаційних систем у сфері охорони атмосферного повітря встановлюється Міндовкіллям.

Дані, отримані суб'єктами моніторингу атмосферного повітря в результаті проведення моніторингу атмосферного повітря, оприлюднюються на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних через загальнодержавну екологічну автоматизовану інформаційно-аналітичну систему забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та її мережу.

Органи управління якістю атмосферного повітря та Міндовкілля забезпечують доступ до результатів моніторингу атмосферного повітря органів виконавчої влади, що здійснюють державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря та контроль за дотриманням санітарного законодавства.”;

пункт 16 викласти в такій редакції:

“16. Органи управління якістю атмосферного повітря відповідно до пункту 15 цього Порядку організують забезпечення:

неперевищення встановлених граничних величин за рівнями діоксиду сірки, діоксиду азоту, твердих часток (ТЧ_{2,5} і ТЧ₁₀), бензолу, свинцю, оксиду вуглецю;

неперевищення встановлених критичних рівнів діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксидів азоту (NO_x);

неперевищення встановлених цільових показників за рівнями арсену, кадмію, нікелю, бенз(а)пірену;

досягнення цільового показника та довгострокової цілі для озону у зонах та агломераціях.

Для зон та агломерацій, рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі яких перевищують одну з граничних величин чи один із цільових показників, а також межу похибки, визначену у пункті 3 додатка 2, органи управління якістю атмосферного повітря розробляють та затверджують плани поліпшення якості атмосферного повітря. Порядок розроблення та затвердження планів поліпшення якості атмосферного повітря встановлюється Міндовкіллям. Органи управління якістю атмосферного повітря забезпечують здійснення заходів з поліпшення якості атмосферного повітря відповідно до затверджених планів з метою досягнення відповідних граничних величин чи цільових показників.

Якщо із застосуванням методу моделювання або об'єктивного оцінювання встановлено загрозу перевищення будь-якого порогу небезпеки, визначеного у пункті 4 додатка 2, органи управління якістю атмосферного повітря розробляють та затверджують короткострокові плани дій у разі, коли існує прогнозована можливість зменшення ризику, тривалості або рівня такого перевищення, з урахуванням географічних, метеорологічних та економічних умов. Короткострокові плани дій можуть включати заходи із здійснення контролю та у разі потреби зупинення видів діяльності, що сприяють виникненню ризику перевищення граничних рівнів, цільових показників або порогів небезпеки. Порядок розроблення та затвердження короткострокових планів дій встановлюється Міндовкіллям. Органи управління якістю атмосферного повітря забезпечують вжиття у найкоротші строки заходів для зменшення ризику чи тривалості перевищення порогів небезпеки на відповідній території.

Органи управління якістю атмосферного повітря забезпечують оприлюднення затверджених планів поліпшення якості атмосферного повітря протягом п'яти робочих днів з моменту їх затвердження та короткострокових планів дій протягом доби з моменту їх затвердження.

Органи управління якістю атмосферного повітря подають затверджені плани поліпшення якості атмосферного повітря Міндовкіллю протягом п'яти робочих днів з моменту їх затвердження.”;

у пункті 17:

абзац шостий виключити;

доповнити пункт після абзацу десятого новим абзацом такого змісту:

“центрів контролю та профілактики хвороб, що здійснюють свої повноваження у межах зони або агломерації (за згодою);”.

У зв'язку з цим абзаци одинадцятий — чотирнадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим — п'ятнадцятим;

у пункті 18:

абзац другий доповнити реченням такого змісту: “Органи управління якістю атмосферного повітря та суб'єкти моніторингу атмосферного повітря на території відповідної зони або агломерації забезпечують повноту та достовірність інформації, що включається до програми.”;

доповнити пункт після абзацу третього новим абзацом такого змісту:

“Органи управління якістю атмосферного повітря, що здійснюють функції і повноваження на територіях, які включено до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, подають програми разом з висновком комісії з питань проведення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря відповідної зони або агломерації через шість місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-ІХ “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”.”.

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим;

в абзаці п'ятому слова “у тижневий строк” виключити, а після слів “єдиним методичним вимогам у сфері державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” доповнити словами “не пізніше ніж за десять робочих днів до проведення засідання”;

перше речення абзацу першого пункту 19 після слів “та міських рад” доповнити словами “та затверджуються протягом трьох місяців”;

пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Після затвердження програми орган управління якістю атмосферного повітря відповідної зони або агломерації:

забезпечує протягом п'яти робочих днів з моменту затвердження програми її оприлюднення на офіційному веб-сайті міської ради, обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій та органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища;

подає Міндовкіллю протягом семи робочих днів з моменту затвердження програми інформацію про її затвердження;

подає щороку Міндовкілля та оприлюднює на офіційному веб-сайті міської ради, обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища інформацію про здійснення заходів із встановлення пунктів спостережень та/або вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря, створення та/або вдосконалення лабораторій спостереження за станом атмосферного повітря, що передбачені затвердженою програмою.”;

у пункті 21:

перше речення після слів “лабораторій спостереження за станом атмосферного повітря” доповнити словами “, зміни обсягів фінансування таких заходів, строків їх здійснення”;

у другому реченні цифри “19” замінити цифрами “18”;

доповнити пункт абзацами такого змісту:

“У разі внесення до програми змін з інших питань органи управління якістю атмосферного повітря:

оприлюднюють протягом п’яти робочих днів інформацію про такі зміни на офіційних веб-сайтах відповідних міських рад, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища;

інформують протягом п’яти робочих днів Міндовкілля у порядку електронного документообігу про такі зміни та відповідні пункти затвердженої програми, яких вони стосуються.”;

у тексті Порядку:

слова “державний моніторинг в галузі охорони атмосферного повітря”, “державний моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря” у всіх відмінках замінити словами “моніторинг атмосферного повітря” у відповідному відмінку;

слова “здійснення моніторингу атмосферного повітря”, “здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря” та “здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “проведення моніторингу атмосферного повітря”;

слова “забруднювальна речовина” в усіх відмінках і формах числа замінити словами “забруднююча речовина” у відповідному відмінку і числі;

у додатках до Порядку:

у додатку 1 слова “здійснення моніторингу атмосферного повітря” замінити словами “проведення моніторингу атмосферного повітря”;

у додатку 2:

у розділі I:

у списку А:

пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. Діоксид азоту та оксиди азоту (NO_x)”;

пункти 5—9 викласти в такій редакції:

“5. Свинець¹

6. Тверді частки (ТЧ_{2,5})

7. Тверді частки (ТЧ₁₀)

8. Арсен¹

9. Кадмій¹”;

пункти 11 і 12 викласти в такій редакції:

“11. Нікель¹

12. Бенз(а)пірен¹. Для оцінки концентрації бенз(а)пірену на деяких пунктах спостережень, визначених у програмі державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря для кожної зони та агломерації, проводиться оцінювання щодо інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів, перелік яких включає бенз(а)трацен, бензо(б)флуорантен, індено(1,2,3-сd)пірен, дибенз(а, h)антрацен.”;

у пункті 12 слова “державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “моніторинг атмосферного повітря”;

доповнити список пунктом 14 такого змісту:

“14. Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP)”;

у списку Б:

пункт 9 викласти в такій редакції:

“9. Леткі органічні сполуки: 1-бутен; 1-пентен; 1,2,3-триметилбензол; 1,2,4-триметилбензол; 1,3-бутадиєн; 1,3,5-триметилбензол; 2-пентен; ацетилен; бензол; етан; етилбензол; етилен; загальна кількість вуглеводнів, які не належать до гомологічного ряду метану; і-бутан; і-гексан; ізопрен; і-октан; і-пентан; м+п-ксилол; н-бутан; н-гексан; н-гептан; н-октан; н-пентан; о-ксилол; пропан; пропен; толуол; транс-2-бутен; формальдегід; цис-2-бутен”;

у розділі II слова “Свинець”, “Арсен”, “Кадмій”, “Нікель”, “Бенз(а)пірен” замінити відповідно словами і цифрою “Свинець¹”, “Арсен¹”, “Кадмій¹”, “Нікель¹”, “Бенз(а)пірен¹”;

у розділі III:

слова “Діоксид азоту та оксиди азоту” замінити словами “Діоксид азоту”;

слово “Свинець” замінити словом і цифрою “Свинець¹”;

у розділі IV слова “арсен”, “кадмій”, “нікель”, “бенз(а)пірен” замінити відповідно словами і цифрою “арсен¹”, “кадмій¹”, “нікель¹”, “бенз(а)пірен¹”;

розділ V викласти в такій редакції:

“V. Мета зменшення впливу для твердих часток (ТЧ_{2,5})

Метою зменшення впливу, яка повинна бути досягнута за встановлений період часу, є відсоткове зменшення середнього впливу на населення, що встановлюється Міндовкіллям на відповідний рік з метою зменшення рівня шкідливих впливів на здоров'я людини.

Середнім показником впливу твердих часток (ТЧ_{2,5}), вираженим у мкг/куб. метрів, є середній рівень, визначений на основі вимірювань у міських фонових пунктах спостережень у зонах і агломераціях по всій території держави, який відображає вплив забруднення повітря на населення. Такий показник повинен оцінюватися як середнє значення концентрації твердих часток (ТЧ_{2,5}) з усіх пунктів спостережень за рівнями твердих часток (ТЧ_{2,5}) за три календарних роки, що передують року, в якому визначається середній показник впливу. Для визначення середнього показника впливу використовується один пункт спостережень з розрахунку на 1 млн. жителів у межах агломерацій та додаткових міських районів з чисельністю понад 100 тис. жителів. Такі пункти спостережень можуть співпадати з пунктами спостережень за рівнями твердих часток (ТЧ_{2,5}), розміщеними відповідно до Порядку розміщення пунктів спостережень.

Мета зменшення впливу твердих часток (ТЧ_{2,5}) щодо середнього показника впливу на рік

Початкова концентрація, мкг/куб. метрів	Мета зменшення, відсотків
Менше або дорівнює 8,5	0
Більше 8,5, але менше 13	10
Більше або дорівнює 13, але менше 18	15
Більше або дорівнює 18, але менше 22	20
Більше або дорівнює 22	всі відповідні заходи для досягнення рівня 18 мкг/куб. метрів

Для проведення оцінки якості атмосферного повітря за рівнями забруднюючих речовин із списку Б пункту 1 додатка 2, що не визначені в цьому додатку, застосовуються гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць та орієнтовно безпечні рівні впливу хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджені МОЗ.

¹ Загальний вміст хімічних елементів та сполук у фракції твердих часток (ТЧ₁₀).

² Відсоток перевищення граничної величини.

³ Максимальне щоденне значення концентрації за вісім годин визначається шляхом дослідження середніх показників за вісім годин, які обчислюються з погодинних даних і оновлюються щогодини. Кожен середній показник за вісім годин, обчислений таким способом, повинен представляти день, в який він закінчується, тобто перший період обчислення протягом будь-якого одного дня буде період з 17 години попереднього дня до 1 години того дня; останнім розрахунковим періодом для будь-якої однієї доби буде період з 16 до 24 години.

⁴ Якщо середні показники за три або п'ять років не можуть бути визначені на основі повного і послідовного набору щорічних даних, мінімальні щорічні дані, необхідні для проведення перевірки відповідності цільовим показникам, будуть дійсні протягом одного року (для цільового показника для захисту здоров'я людини), протягом трьох років (для цільового показника для захисту рослинності).

⁵ АОТ 40 — сума різниці значень погодинних концентрацій більше ніж 80 мг/куб. метрів (40 часток на 1 млрд.) і 80 мг/куб. метрів за даний період з використанням значень, виміряних щогодини кожний день у часовому проміжку між 8 і 20 годинами за центральноєвропейським часом (СЕТ).”;

у тексті додатка слова “забруднювальна речовина” в усіх відмінках і формах числа замінити словами “забруднююча речовина” у відповідному відмінку і числі;

у додатку 3:

у назві додатка слово “методи” замінити словом “референс-методи”;

у цілі 2 у таблиці слова “фіксовані вимірювання” замінити словами “фіксовані вимірювання**”;

цілі 3 доповнити абзацами такого змісту:

“Для вимірювання рівнів бенз(а)пірену та інших поліциклічних ароматичних вуглеводнів необхідний цілодобовий відбір проб. Індивідуальні проби бенз(а)пірену, арсену, кадмію, нікелю та загального об'єму ртуті в газоподібному стані, відібрані протягом періоду до одного місяця, можна об'єднати та проаналізувати як зведену пробу за умови, що метод гарантує стабільність зразків протягом цього періоду. Якщо концентрації споріднених речовин (бензо(б)флуорантен, бензо(і)флуорантен, бензо(к)флуорантен) неможливо визначити аналітичними методами, їх концентрації можна наводити як суму.

Відбір проб повинен бути рівномірно розподілений протягом тижня і року. Для вимірювання щомісячного або щотижневого рівня осаду рекомендується відбирати проби протягом року.

Крім того, допускається взяття підпроби фільтрів твердих часток (ТЧ₁₀) для важких металів списку А розділу I додатка 2 до Порядку, якщо є докази того, що субпроба є репрезентативною для загальної проби та чутливість виявлення не знижується у порівнянні з відповідними цільовими показниками якості даних. Як альтернатива щоденному відбору проб допускається щотижневий відбір проб для важких металів у твердих частках (ТЧ₁₀) за умови, що характеристики відбору не погіршуються.

Суб'єкти моніторингу атмосферного повітря можуть використовувати тільки вологий відбір проб замість групового відбору, якщо вони можуть продемонструвати, що різниця між ними становить в межах 10 відсотків. Рівень осаду зазначається в мкг/куб. метрів на добу.”;

у цілі 4:

у назві цілі слова “забруднювальних речовин” замінити словами “забруднюючих речовин”;

в абзаці першому слово “методи” замінити словом “референс-методи”;

доповнити ціль абзацами такого змісту:

“12) загальна концентрація ртуті в газоподібному стані в атмосферному повітрі — ДСТУ EN 15852:2022 (EN 15852:2010, IDT) Якість атмосферного повітря. Стандартний метод визначення загального вмісту газоподібної ртуті;

13) осад ртуті — ДСТУ EN 15853:2022 (EN 15853:2010, IDT) Якість навколишнього повітря. Стандартний метод визначення осадження ртуті.

Під час вимірювання рівнів газоподібних забруднюючих речовин їх об'єм повинен бути стандартизований за температури 293 К і атмосферного тиску 101,3 кПа. Для твердих часток (ТЧ_{2,5} та ТЧ₁₀), речовин у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP) та забруднюючих речовин, рівні яких аналізуються у фракції твердих часток (ТЧ₁₀), об'єм відібраної проби приводиться до нормальних умов (температура 293 К і атмосферний тиск 101,3 кПа на момент відбору проби).”;

доповнити додаток виноскою “***” такого змісту:

“*** Для вимірювань бензолу, свинцю, твердих часток (ТЧ_{2,5} та ТЧ₁₀) можуть застосовуватися випадкові вимірювання замість постійних, якщо похибка, включаючи похибку, що виникає через випадковий відбір проб, відповідає цілям щодо якості, що становить 25 відсотків, а час вимірювань залишається більшим, ніж мінімальний час для індикативних вимірювань. Випадковий відбір проб повинен бути рівномірним протягом року з метою уникнення неточності результатів. Похибка, що виникає через випадковий відбір проб, може бути визначена за допомогою процедури, встановленої

стандартом ISO 11222:2002 “Якість повітря — визначення похибки середнього часового значення при вимірювання якості повітря”. Якщо випадкові вимірювання використовуються для проведення оцінки граничної величини твердих часток (ТЧ₁₀), потрібно оцінювати 90,4 процентиля (що є нижче або становить 50 мг/куб. метрів) замість значення перевищень, на яке впливає обсяг зареєстрованих даних.”.

2. У пункті 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 614:

1) у підпункті 47:

в абзаці тринадцятому слово “забруднювальної” замінити словом “забруднюючої”;

в абзаці чотирнадцятому слова “інформаційно-аналітичної системи даних про якість” замінити словами “автоматизованої інформаційної системи у сфері охорони”;

2) у підпункті 48 слова “функціонування інформаційно-аналітичної системи даних про якість” замінити словами “адміністрування автоматизованої інформаційної системи у сфері охорони”;

3) у тексті пункту слова “державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря”, “державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря” замінити словами “моніторингу атмосферного повітря”.
